

MACROMODELUL ECONOMIEI ROMÂNIEI UTILIZÂND ANALIZA ȘI TABELELE INTRĂRI- IEȘIRI, AUTOR DR. ING. VIOREL GAFTEA

Corneliu RUSSU¹

corneliu_russu2007@yahoo.com

ABSTRACT: The Paper „Macromodel of the Romanian economy using input-output analysis and tables” summarizes the results obtained during the research of PhD. Viorel Gaftea conducted in the Contract of postdoctoral studies under, POSDRU/89/1.5/S/62988, include documentation made, data bases created and collected during the research, studies, articles, analyzes, projects and proposals for sub-models for further development. Analysis was carried out at different levels of aggregation, ranging from 105 branches NACE (the largest Nomenclature), continued on synthetic tables, ten and seven sectors and is complemented by annexes, IT support, data and simulations.

Conclusions of this paper highlights for the economic and policy makers both branches or sectors most attractive, competitive and those with problems. IO tables based methodology, applicable at any level of aggregation of branches allows competitive analysis more relevant and targeted to the desired objectives.

Lucrarea Macromodelul economiei României utilizând analiza și tablele intrări-ieșiri sintetizează rezultatele obținute pe parcursul cercetării postdoctorale efectuate de Dr. Viorel Gaftea in cadrul Contractului de studii postdoctorale, POSDRU/89/1.5/S/62988, cuprinde documentarea efectuată, bazele de date create și adunate pe parcursul cercetării, studii, articole, analize, proiecte și propuneri de submodele pentru dezvoltări ulterioare.

Din multitudinea de probleme asociate temei ample și complexe abordate, s-au tratat următoarele:

– problemele metodologice legate de Tabelele I–O ca parte integrantă a Sistemului Conturilor Naționale;

– conținutul și etapele realizării tabelor I–O agregate necesare modelului, valențele analitice ale balanței legăturilor dintre ramuri, structura și tipul informației economice utilizate în modelul propus;

¹ Profesor la Centrul de Economia Industriei și Serviciilor al Academiei Române.

- caracteristicile structurale ale economiei românești, principalele componente ale Produsului Intern Brut, evoluția principalelor sectoare ale economiei;

- competitivitatea economiei naționale, considerații generale, ratele specifice, productivitatea muncii ca indicator dominant;

- metodologiile bazate pe tabelele I-O, cadrul și suportul informatic de modelare, abordări prospective, calcularea, analiza evoluției și utilizarea coeficienților, estimări pentru șapte sectoare economice, conexiunea cu submodelele macroeconomice.

Analiza s-a derulat la diferite niveluri de agregare, pornind de la 105 ramuri CAEN (nomenclatorul cel mai extins), continuându-se pe tabele sintetice cu zece și respectiv șapte sectoare și este completată de anexe, suportul informatic, date și simulări.

Funcția de producție și studiul comportamental al funcției de producție, alături de studiul unui submodel de „forță de muncă” pe baza I-O, studiul unui submodel de „energie și mediu”, un submodel „regional” și al „influențelor cadrului economic global”, au constituit de asemenea subiecte de cercetare, analiză și punere în practică.

Concluziile lucrării evidențiază pentru decidenții economici și politici atât ramurile sau sectoarele cele mai atractive, competitive cât și pe cele cu probleme. Metodologia bazată pe tabelele I-O, aplicabilă la orice scară de agregare a ramurilor, permite o analiză de competitivitate mai relevantă și orientată spre obiectivelor dorite.

Asupra economiei exista amenințări reale, cu probabilitate medie de materializare precum agravarea crizei din zona euro și intensificarea sușinerii date de către grupurile bancare străine, o reacție negativă a populației și politicianilor față de reforme, accesarea redusă a fondurilor UE, blocarea accesului la piețele financiare.

Nivelul taxelor la asigurările sociale și impozitul pe venit, calcularea sumelor posibil de colectat dacă s-ar majora cu câte un punct procentual taxele respective sau TVA ar suferi o majorare cu 1 procent, sunt probleme pentru rezolvarea cărora modelarea propusă asigură suportul informațional și tehnic.

Prezentarea diverselor abordări a permis conștientizarea problemelor care există în mod real în economie și a permis punerea la dispoziția cercetătorilor și a decidenților de politici macroeconomice elementele care conditionează atingerea unor ținte, precum și evidențierea impactului eventual al acestora asupra restului economiei.



Foto: Coperta lucrării: Viorel Gafta – *Macromodelul economiei României utilizând analiza și tabelele intrări-ieșiri*

Lucrarea răspunde prin macromodelul propus necesității crescânde de a avea la nivel macroeconomic capacitatea de analiză și prognoză rapidă și totodată, adaptabilă la cerințe specific sectoriale și regionale, care să permită anticiparea, simularea și reacția adecvată la schimbările majore.

Modelul propus a necesitat realizarea unor elemente de noutate constând în:

- definirea și exemplificarea unei propuneri de cadru metodologic de abordare și dezvoltare ulterioară a unui model bazat pe analiza și tabelele input-output,
- realizarea bazei de date necesare, a sistemului de agregare și a suportului informațional pornind de la codificarea pe 105 ramuri, agregarea pe șapte sectoare, efectuarea calculului și analizelor adiacente conform cerințelor analizei I-O, privind calculul coeficienților și prognozei acestora,
- conturarea unui cadru de modelare economică și asigurarea capacității de extindere ulterioară a acestuia.

Lucrarea recomandă în final, prin conținutul ei practic, creșterea capacității de modelare pe economia României, identificarea sectoarelor de nișă și inițierea unor măsuri menite să protejeze și să încurajeze producția națională ca cerința cea mai imperioasă. Valorificarea eficientă a nișelor pe

piețele europeană, asiatică, rusă și americană constituie principala acțiune ce poate, în perspectivă, prin impulsivitatea exportului, să asigure creșterea economică necesară stabilității economice. Vorbim de stabilitate pentru că din analiza structurală și din cea de competitivitate prezentate, am constatat că evoluția economică pe ultimii 22 ani nu a demonstrat capacitatea de a fi sustenabilă, cu excepția perioadei 2000–2008.

În concluzie, cercetarea efectuată pe tema menționată și lucrarea prezentă care o sintetizează, constituie o contribuție științifică și pragmatică semnificativă în cadrul eforturilor comunității științifice de a identifica direcții și mijloace de acțiune pentru creșterea competitivității și sustenabilității economiei românești, prin creșterea capacității de modelare.

Această contribuție, rod al unei activități individuale, este materializată de cadrul informațional propus și creat, de instrumentele de modelare avansate care acoperă statistica macroeconomică națională pe o perioadă de peste 22 ani, de datele globale privind tabelele intrări-ieșiri și macroindicatorii naționali, precum și de suportul tehnic de modelare construit prin aplicarea unor modele și structuri de lucru pentru efectuarea de analize structurale și de competitivitate, simulări și prognoze.

Lucrarea lansează provocări și puncte de plecare pentru extinderea în teme și colective largite viitoare.